

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoCsp/12/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720200975
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8720200975.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Viery Zolákovej, v sporovej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 37927795, proti žalovanej: N. Y., T.. X.X.XXXX, H. Š. XXX/XX, XXX XXSvit, zastúpenej Mgr. Ondrejom Barnom, advokátom, so sídlom Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov, IČO: 52824837, o zaplatenie 3.279,70 eur s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č.k. 12Csp/22/2020-136 zo dňa 22.4.2021, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti výroku I., ktorým žalobe čiastočne vyhovel a v súvisiacom výroku IV. o náhrade trov konania.

Žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 1.230,83 eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 51,98 eur od 21.3.2019 do zaplatenia, zo sumy 78,59 eur od 21.4.2019 do zaplatenia, zo sumy 78,59 eur od 21.5.2019 do zaplatenia, zo sumy 78,59 eur od 21.6.2019 do zaplatenia, zo sumy 78,59 eur od 21.7.2019 do zaplatenia, zo sumy 78,59 eur od 21.8.2019 do zaplatenia, zo sumy 78,59 eur od 21.9.2019 do zaplatenia, zo sumy 78,59 eur od 21.10.2019 do zaplatenia, zo sumy 78,59 eur od 21.11.2019 do zaplatenia, zo sumy 78,59 eur od 21.12.2019 do zaplatenia, zo sumy 78,59 eur od 21.1.2020 do zaplatenia, zo sumy 78,59 eur od 21.2.2020 do zaplatenia, zo sumy 78,59 eur od 21.3.2020 do zaplatenia, zo sumy 78,59 eur od 21.4.2020 do zaplatenia, zo sumy 78,59 eur od 21.5.2020 do zaplatenia, zo sumy 78,59 eur od 21.6.2020 do zaplatenia, zo sumy 78,59 eur od 21.7.2020 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom II. konanie v časti o zaplatenie istiny 79,73 eur zastavil, výrokom III. žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a výrokom IV. žalovanej voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 25 %.

2. Vychádzal zo zistenia, že dňa 10.6.2015 žalovaná uzavrela so spoločnosťou X. Q. R. zmluvu o spotrebiteľskom úvere, podľa obsahu ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi celkom sumu 4.794,39 eur s fixnou ročnou úrokovou sadzbou 23,06 %, RPMN 23,06 %, priemerná hodnota RPMN 16,33 %, splatnosť prvej splátky 20.7.2015, termín konečnej splatnosti 7/2020. Celková čiastka na zaplatenie 7.826,91 eur, celkové náklady spotrebiteľa 3.032,52 eur, odplata 23,06 %. Dlžník sa zaviazal úver uhradiť v celkom v 61 splátkach po 128,31 eur. Účelom použitia pôžičky bola úhrada záväzkov voči spoločnosti G. C. vo výške 2.836,38 eur, G. C. vo výške 358,01 eur a HT vo výške 1.600,- eur. Listom zo dňa 25.6.2017 veriteľ zaslal dlžníkovi predžalobnú upomienku s tým, že ku dňu vyhotovenia upomienky veriteľ eviduje nedoplatok na splátkach v celkovej výške 369,46 eur. Dlžník bol upozornený,

že ak do 5.8.2017 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci apríl 2017, bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť. Podľa poštovej doručky dňa 30.6.2017 žalovaná prevzala písomnosť žalobcu, čo potvrdila svojim podpisom. Dňa 19.8.2017 veriteľ vyhotovil oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru s odôvodnením, že dlžník v stanovenej lehote v predžalobnej upomienke neuhradil dlžné splátky, čím sa stal úver splatným v celom rozsahu naraz. Dlžná čiastka bola vyčíslená v celkovej výške 3.975,48 eur. Podľa prehľadu splátok a úhrad žalovaná realizovala úhrady splátok v období od 15.6.2015 do 30.9.2019, pričom celkom poukázala na úhradu dlhu sumu 3.484,97 eur. Dňa 6.3.2017 žalovaná poukázala splátku 128,31 eur. Ďalšiu platbu 36,74 eur poukázala až dňa 22.8.2017. Po tomto dátume žalovaná poukázala čiastkové úhrady v rôznych sumách celkom 8-krát. K 31.1.2020 veriteľ eviduje splátky vo výške 6.684,94 eur, pokutu 417,73 eur, MP3 79,73 eur, úhradu 3.484,97 eur a zostatok dlhu 3.497,43 eur. Podľa priemerných úrokových mier z úverov, v mesiaci jún 2015 vyhotoveným NBS, u spotrebiteľských a ostatných úverov s lehotou splatnosti nad 5 rokov predstavovala priemerná úroková sadzba 11,43 %. Dňa 30.11.2017 spoločnosť X. Q. R. uzavrela zmluvu o postúpení pohľadávky s firmou V. N. G., G..M..B.. Žalovaná bola o postúpení pohľadávky upovedomená listom zo dňa 30.9.2020.

3. Vzhľadom k hmotnoprávnej obrane žalovanej vznesením námietky premlčania pohľadávky súd v prvom rade skúmal jej opodstatnenosť. Dospel k záveru, že vznesená námietka premlčania je dôvodná iba v časti premlčania splátky za mesiac marec 2017. Žalovaná splátku za uvedený mesiac mala uhradiť do 20.3.2017. Odo dňa nasledujúceho po splatnosti príslušnej splátky 21.3.2017 začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia lehota na vykonanie práva na súde. Pretože žalobca si právo na danú splátku uplatnil žalobou doručenu súdu až 31.3.2020, jeho právo na danú splátku sa premlčalo. Súd neuznal dôvodnou námietku premlčania ostatnej časti dlhu. Toto právo žalovaná zdôvodnila tvrdením, že premlčacia doba zosplateného dlhu začala plynúť prvým dňom omeškania z neuhradenej splátky, ktorou mala byť splátka splatná dňa 20.3.2017. Z predžalobnej upomienky žalobcu zo dňa 25.6.2017 je nepochybné, že žalobca si síce uplatnil dlh vo výške 369,46 eur, ale k predčasnému splateniu úveru malo dôjsť pri neuhradení splátky splatnej v mesiaci apríl 2017. Žalovaná v stanovenej lehote splátku za daný mesiac neuhradila, preto žalobca listom zo dňa 19.8.2017 úver zosplatiť. Aj keď v oznámení o zosplatení žalobca výslovne nekonštatuje, že k zosplateniu pristúpil z dôvodu neuhradenia splátky za mesiac marec, z obsahu dokumentu je to zrejmé. Bez ohľadu na tento záver k dôvodnosti námietky premlčania celého zostatku dlhu súd mohol prihliadnuť iba v prípade, ak k zosplateniu úveru došlo platne. Žalobca nepredložil hodnoverný dôkaz, že využil svoje právo a zosplatenie pohľadávky z 19.8.2017 zákonným spôsobom doručil žalovanej. Sám žalobca v priebehu konania a v poslednom písomnom vyjadrení zo dňa 9.4.2021 poprel platné zosplatenie pohľadávky. Daná listina mala byť podľa jeho názoru dodatočne vygenerovaná systémom právneho predchodcu žalobcu, žalovanej nikdy nebola doručená a tieto skutočnosti svedčia v prospech nespĺnenia predpokladov podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Za situácie, kedy nie je preukázané platné zosplatenie zostatku pohľadávky, každá splátka nadobúdala platnosť osobitne, podľa zmluvne dojednaných podmienok. Časový okamih vzniku práva na plnenie sa vždy vzťahoval len na konkrétnu splátku. Ak ku zosplateniu pohľadávky malo dôjsť podľa tvrdenia žalobcu doručením žaloby žalovanej, žaloba bola žalovanej doručená dňa 8.9.2020, teda po uplynutí konečnej splatnosti úveru. Termín splatnosti poslednej splátky úveru bol stanovený mesiacom júl 2020, kedy došlo ku konečnej splatnosti úveru. Súd vychádzajúc z toho, že žalovaná mala úver uhradiť v dohodnutých splátkach a k predčasnemu zosplateniu úveru platne nedošlo, plynuli premlčacie doby jednotlivých splátok osobitne tak, ako to ustanovuje § 103 OZ. Pretože žalobca doručil žalobu súdu dňa 31.3.2020, nedošlo ku premlčaniu práva žalobcu na splátky splatné po tomto dátume, teda splátky s lehotou splatnosti 20.4.2017 až 20.7.2020.

4. Vo vzťahu k namietanej absencii termínu konečnej splatnosti v zmluve o úvere, ktorý bol v zmluve uvedený termínom 7/2020, súd uviedol, že v zmysle ustálenej praxe súdov takéto určenie konečnej splatnosti nemožno považovať za súladné s dotknutým ustanovením zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože zmyslom tohto ustanovenia bolo, aby bol spotrebiteľ už pri podpise zmluvy informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vyžaduje sa teda presná časová, resp. dátumová špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je určená dodávateľom na základe vstupných údajov. Nie je uvedený konkrétny deň v mesiaci, ku ktorému má nastať konečná splatnosť úveru, preto je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. S poukazom na ust. § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. súd skúmal aj to, či žalobca v konaní uniesol dôkazné bremeno na preukázanie splnenia povinnosti veriteľa pred poskytnutím úveru posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Dôsledkom podcenenia bonity nie je neplatnosť zmluvy, ale neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou neobstaranosťou

poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Žalobca konštatoval, že za účelom preukázania schopnosti žalovanej splácať spotrebiteľský úver prostredníctvom svojho interného schvaľovacieho systému overil pravdivosť údajov uvedených klientom v jeho žiadosti, resp. v zmluve o úvere. Pred poskytnutím úveru skúmal prostredníctvom G. C. príjmy, výdavky a trvanie zamestnania. Rovnako si overil počet úverov klienta v bankových a nebankových registroch. Žalovaná preukázala výšku mesačného príjmu v sume 524,- eur tak, ako to vyplýva zo zmlúv, ku ktorých konsolidácii prišlo prostredníctvom predmetnej zmluvy o pôžičke. Zároveň preukázala výšku jej mesačných výdavkov. Takto bola stanovená výška mesačnej splátky v najnižšej možnej miere 128,31 eur. Žalovaná počas dvoch rokov riadne splátky uhrádzala. Žalobca však nepredložil žiadny dôkaz svedčiaci o tom, aby pred uzatvorením zmluvy skúmal bonitu klienta tak, ako to popisuje. Pritom poskytnutý úver slúžil v prevažnej miere na reštrukturalizáciu dlhov, ktoré mala žalovaná voči rovnakému veriteľovi z predchádzajúcich období rokov 2012 a 2014. Súd bol toho názoru, že veriteľ pred podpisom predmetnej zmluvy neskúmal bonitu klienta a sociálnoekonomický stav žalovanej ako spotrebiteľa náležitým spôsobom, nekonal s odbornou starostlivosťou, konal iba formálne, čím hrubo porušil povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., z ktorého dôvodu je úver rovnako bezúročný a bez poplatkov, preto bolo povinnosťou žalovanej uhradiť žalobcovi sumu poskytnutého úveru v celkovej výške 4.794,39 eur. Pri počte splátok 61 predstavovala mesačná splátka úveru bez úrokov a poplatkov čiastku 78,59 eur. Lehota splatnosti prvej splátky bola stanovená dňa 20.7.2015 a termín konečnej splatnosti úveru mesiac júl 2020. Medzi stranami nebolo sporným, že žalovaná na úhradu úveru žalobcovi poukázala celkom 3.484,97 eur. Rozdiel medzi poskytnutou sumou 4.794,39 eur a zaplattenou istinou 3.484,97 eur predstavuje 1.309,42 eur. Po odpočítaní jednej premlčanej splátky 78,59 eur predstavuje výška dlhu 1.230,83 eur (celkom 15 splátok po 78,59 eur a jedna čiastočne neuhradená splátka 51,98 eur). Žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou 15 splátok po 79,73 eur a jednej splátky 51,98 eur. Z týchto neuhradených splátok súd priznal žalobcovi úrok z omeškania v zákonnej výške s odkazom na ust. § 517 OZ a § 3 vládneho nariadenia č. 87/1995 Z.z. v platnom znení.

5. Vzhľadom k čiastočnému späťvzatiu žaloby v súlade s ust. § 145 CSP konanie o zaplattenie 79,73 eur zastavil a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

6. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, keď vychádzajúc z uplatnenej a priznanej pohľadávky, prihliadnuc k tomu, že k čiastočnému späťvzatiu došlo zavinením žalobcu, žalobca mal v konaní úspech 37,5 % a jeho neúspech predstavuje 62,5 %. Úspešnejšou stranou v konaní bola žalovaná, a to v rozsahu 25 %.

7. Proti tomuto rozsudku voči výroku I., ktorým súd žalobe žalobcu čiastočne vyhovel, vrátane súvisiaceho výroku IV. o trovách konania, v zákonnej lehote podala odvolanie žalovaná a navrhla, aby odvolací súd rozsudok v tejto časti zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

8. Namietala, že v odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie správne vyvodil záver o tom, že nedošlo platne k vyhláseniu okamžitej splatnosti celého dlhu, avšak žalobcovi priznal podľa neho nepremilčané splátky, ktoré počítal individuálne od splatnosti každej splátky. Zo žaloby vyplýva, že žalobca si uplatňoval svoju pohľadávku z údajne zosplateného úveru a neuplatňoval si nároky z jednotlivých splátok samostatne. Pokiaľ pôvodný žalobca neplatne vyhlásil okamžitú splatnosť celého úveru a od tohto odvíjal svoj žalobný návrh, uplatnenou pohľadávkou v čase podania žaloby nedisponoval. Takúto pohľadávku teda nemohol v čase konania ani platne postúpiť na terajšieho žalobcu. Terajší žalobca preto nemá aktívnu vecnú legitímáciu na podanie tejto žaloby. Ak by aj došlo k platnému zosplateniu úveru, tak je dôvodná námietka premlčania, pretože k zosplateniu došlo pre splátku splatnú dňa 20.3.2017 a žaloba bola súdu doručená 31.3.2020.

9. Žalobca navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

10. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

11. So zreteľom na obsah odvolania žalovanej, v odvolacom konaní bol preskúmaný len výrok napadnutého rozsudku, ktorým prvoinštančný súd žalobe žalobcu čiastočne vyhovel (I. výrok), ako aj súvisiaci výrok o trovách konania (IV. výrok), a preto výrok rozsudku, ktorým súd konanie v časti o

zaplatenie istiny 79,73 eur zastavil (II. výrok), ako aj výrok, ktorým žalobu v prevyšujúcej časti zamietol (III. výrok), ktoré výroky napadnuté neboli, v odvolacom konaní preskúmané neboli, a ako také nadobudli právoplatnosť.

12. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

13. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

14. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premičacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

15. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premičacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premičacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

16. V prípade ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, je dlžník povinný uhradiť každú splátku k dohodnutému termínu splatnosti. Veriteľ môže od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou podľa dohody účastníkov, na základe rozhodnutia súdu či uznania práva. Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, a preto pre každú z nich plynie 3-ročná premičacia lehota samostatne.

17. Predčasnú splatnosť úveru môže veriteľ za podmienok stanovených v § 53 ods. 9 v spojení s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka vyvolať jednostranným právnym úkonom.

18. V ustanovení § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ustanoveniu § 101 špeciálne, je počiatok premičania upravený odlišne od všeobecného. Podľa vety druhej, v prípade tzv. zosplatenia dlhu len pre v budúcnosti splatnej splátky premičacia lehota začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, avšak tej, ktorá bolo dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Premičanie celého zvyšku dlhu preto nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva, čo je v predjednávanej veci rozhodujúce.

19. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka modifikuje ustanovenie § 565 vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám. Uvedené zákonné ustanovenie spresňuje podmienky splácania záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv v splátkach. Podľa tejto právnej úpravy dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z ustanovenia § 565, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní.

20. Ustanovenie § 53 ods. 9 dopadá na poslednú vetu v § 565 tak, že upravuje, odkedy môže dodávateľ toto právo uplatniť a súčasne pri spotrebiteľských zmluvách vylučuje aplikáciu poslednej vety § 565 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného teda vyplýva, že dodávateľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak sú splnené podmienky v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

21. Z predžalobnej upomienky zo dňa 25.6.2017 (č. I. 14 spisu) jednoznačne vyplýva, že právny predchodca žalobcu upozornil žalovanú na možnosť zosplatiť úver v prípade, ak nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci apríl 2017 do 5.8.2017. Uvedené je súladné aj s prehľadom splátok a úhrad, že skutočne v čase zaslania predžalobnej upomienky bola žalovaná v omeškaní s úhradou splátky za mesiac apríl 2017, ktorej zročnosť nastala 20.4.2017. Oznamením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 19.8.2017 (č. I. 13 spisu) oznámil právny predchodca žalobcu žalovanej predčasnú splatnosť celého úveru s tým, že vyslovene odkázal na to, že žalovanú už v predžalobnej upomienke vyzval na

doplatenie splatných splátok a zdôraznil, že k zosplatneniu pristupuje preto, že dlžné splátky neboli uhradené v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke.

22. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je lex specialis k § 565 Občianskeho zákonníka a to z dôvodu, že veriteľ by logicky nemohol vykonať zosplatnenie do splatnosti najbližšej splátky tak, (tak ako mu to ukladá § 565 Občianskeho zákonníka) a zároveň dodržať požiadavku vyplývajúcu z § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorá veriteľovi umožňuje využiť zosplatnenie podľa § 565 najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky (a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva), t. j. v čase, keď ďalšie mesačné splátky sú už splatné. Súbeh uvedených ustanovení by bol možný len v prípade, ak by bolo splácanie nastavené na dlhšej ako 3 - mesačnej báze, čo však rozhodne nie je bežné. Aj v komentári: Fekete, I.: Občiansky zákonník 2. Veľký komentár. Bratislava, Eurokódex, 2011, strana 1654 je uvedené: „Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka o strate výhody splátok je modifikované do vzťahu k plneniu zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach. Podľa § 53 ods. 8 (pozn. v súčasnosti ide o ods. 9 §-u 53 OZ), platí, že veriteľ je v prípade nesplnenia niektorej splátky oprávnený požadovať od dlžníka zaplataenie celého zvyšku pohľadávky najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.“ Aj ďalší komentár výslovne uvádza, že možnosť zosplatniť úver sa vzťahuje na prvú splátku, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní viac ako 3 mesiace (viď Števček, Dulák, Bajánková, Fečík, Sedláčko, Tomašovič a kol., Občiansky zákonník I. a II. zväzok, 1. vydanie, 2017, Nakladateľství C. H. Beck: „Vo vzťahu k samotnej dikcii ustanovenia ods. 8 zákonodarca hypotézu právnej normy ustalauje s ohľadom na plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach a teda je zrejme, že spravidla pôjde o peňažné plnenie, ktoré spotrebiteľ realizuje postupnými platbami podľa dohody s dodávateľom. Vo všeobecnosti sa nedá vylúčiť, že uvedené ustanovenie môže byť aktuálne aj v prípade nepeňažného plnenia, čo sa podáva aj zo všeobecnej dikcie § 565 OZ. Podstatné však je to, že ide o prípad plnenia v splátkach ako výhodu, ktorou disponuje spotrebiteľ pri plnení záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy. Zákonodarca pre konanie dodávateľa a jeho právo vyhlásiť splatnosť celej pohľadávky, a tým na strane spotrebiteľa privodiť stav straty výhody splátok stanovil kumulatívne zákonné podmienky pozostávajúce z oddialenia výkonu práva dodávateľa a súčasne jeho pozitívneho konania smerujúceho k včasnému upozorneniu na uplatnenie svojho práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. V poradí prvá z kumulatívnych zákonných podmienok ustanovuje, že právo na jednorazové splatenie pohľadávky bude mať veriteľ najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Možno považovať za pozitívne, že zákonodarca opustil počet splátok, s ktorými má byť spotrebiteľ v omeškaní a podmienku koncipoval vzhľadom na konkrétnu lehotu a plynutie času od omeškania so splátkou. Ak zákon vymedzuje podmienku omeškania splátky spotrebiteľa, myslí tým omeškanie v poradí prvej splátky za predpokladu, že táto nebude spotrebiteľom uhradená. Vzhľadom na povahu dikcie treba ods. 8 vykladať spôsobom, že dodatočné uhradenie omeškanej splátky spotrebiteľom oneskorene konzumuje právo dodávateľa na jednorazové zosplatnenie pohľadávky. Tento právny záver možno odobrať aj vzhľadom na dikciu § 565 Občianskeho zákonníka, ktorá rovnako časovo limituje právo dodávateľa vykonať jednorazové zosplatnenie pohľadávky. Keďže ustanovenie ods. 8 malo predstavovať výhodnejší právny režim oproti všeobecnej norme § 565 Občianskeho zákonníka, je potrebné ustáliť, že právo podľa ods. 8 môže dodávateľ vykonať len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť a len za predpokladu, že omeškanie s (prvou) splátkou trvá. Ak uvádzame prvú splátku, máme tým na mysli aj každú ďalšiu splátku, ktorá bude vnímaná ako prvá omeškaná splátka napr. v prípade, ak sa spotrebiteľ omešká s tromi po sebe idúcimi splátkami, rozhodujúca bude v poradí prvá omeškaná splátka.“).

23. Uvedený komentár zodpovedá aj princípom formálnej logiky, ktorej by však nezodpovedal výklad, podľa ktorého by veriteľ v prípade, ak by bol spotrebiteľ v omeškaní so štyrmi splátkami, ako tomu bolo aj v prejednávanom prípade, keď k okamihu zosplatnenia bol v omeškaní so splátkami za mesiac apríl, máj, jún a júl 2017, pristúpil k zosplatneniu úveru kvôli omeškaniu spotrebiteľa s poslednou, či predposlednou alebo predpredposlednou z nich a to v čase, keď spotrebiteľ s týmito nebol v omeškaní ešte 3 mesiace. Naopak aj z formulovania predžalobnej upomienky v spojení s úkonom zosplatnenia je zrejme, že veriteľ pristúpil k zosplatneniu preto, že dlžník sa dostal do omeškania so splátkou za mesiac apríl 2017 po viac ako 3 mesiace a že dlžníka na možnosť zosplatnenia výslovne upozornil vo vzťahu k tejto splátke. Preto je zrejme, že s poukazom na § 103 Občianskeho zákonníka premlčacia doba začala plynúť odo dňa zročnosti splátky za mesiac apríl 2017, t. j. od 21.4.2017 a uplynula dňa 21.4.2020, zatiaľ čo žaloba bola podaná dňa 31.3.2020, t. j. ešte pred jej uplynutím. Námetka premlčania je preto nedôvodná.

24. K námietke neplatnosti postúpenia žalovanej pohľadávky je potrebné uviesť, že pôvodný žalobca D. Ú. H., Z..G.. je len právnym nástupcom pôvodného veriteľa spoločnosti X. Q. R., Z..G., ktorý zanikol rozdelením k 31.12.2017. Súčasný žalobca spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. sa stala postupníkom až po konečnom termíne splatnosti úveru, ktorý podľa úverovej zmluvy nastal dňa 20.7.2020. Zároveň je potrebné poukázať na skutočnosť, že k postúpeniu pohľadávky na terajšieho žalobcu spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. došlo až po začatí sporu, keď žaloba bola podaná dňa 31.3.2020, pričom k postúpeniu pohľadávky došlo až 25.9.2020, t. j. po konečnom termíne splatnosti predmetného úveru. Žalobcovi preto svedčí aktívna vecná legitímácia v tomto spore.

25. Keďže argumentácia uvedená v odvolaní žalovanej nebola spôsobilá privodiť jej priaznivejšie rozhodnutie vo veci, odvolací súd túto vyhodnotil ako nedôvodnú a rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti výroku I., ktorým súd žalobe čiastočne vyhovel ako vecne správny postupom podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, vrátane výroku IV. o trovách konania, voči ktorému neboli vznesené žiadne odvolacie námietky.

26. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobca ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalovanej, ktorá v odvolacom konaní úspech nemala. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

27. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).